

Chronisch opioïdengebruik en -misbruik na eerste voorschrift op Nederlandse spoedeisende hulpafdelingen

Gepubliceerd: 05-02-2025 Laatst bijgewerkt: 22-05-2025

Het doel van dit onderzoek is om beter te begrijpen hoeveel patiënten na ontslag van de SEH langdurig opioïden blijven gebruiken en hoeveel patiënten tekenen van misbruik vertonen. Daarnaast willen we onderzoeken welke factoren bijdragen aan dit...

Ethische beoordeling	Niet beschikbaar
Status	Werving gestart
Type aandoening	Overdoseringen en onderdoseringen NEG
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON57475

Bron

Onderzoeksportaal

Verkorte titel

Chronisch opioïdengebruik en -misbruik na eerste voorschrift op Nederlandse spoedeisende hulp, de FollOpioED studie

Aandoening

- Overdoseringen en onderdoseringen NEG

Synoniemen aandoening

Langdurig gebruik van sterke pijnstillers, Onjuist of verkeerd gebruik van sterke pijnstillers, Verslaving aan sterke pijnstillers

Betreft onderzoek met

Gegevens, Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Leids Universitair Medisch Centrum

Overige ondersteuning: Derde geldstroom (anders, zoals collectebussenfondsen, Europese

Unie, vakministeries of bedrijven)

Onderzoeksproduct en/of interventie

- Overige

Toelichting

N.a.

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

<p>De belangrijkste uitkomst van het onderzoek is het percentage patiënten dat na 30 dagen en na drie maanden nog steeds opioïden gebruikt. Daarnaast kijken we naar het aantal patiënten dat tekenen van misbruik vertoont, zoals het gebruiken van opioïden op een andere manier dan voorgeschreven of het verkrijgen van extra medicatie via andere bronnen. Ook vergelijken we de door patiënten gerapporteerde medicatie met gegevens uit het Landelijk Schakelpunt (LSP), een systeem waarin apotheken medicatievoorschriften registreren.</p>

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Pijnstillers op basis van opioïden, zoals oxycodon en morfine, worden regelmatig voorgeschreven aan patiënten die de Spoedeisende Hulp (SEH) bezoeken. Hoewel deze medicijnen effectief zijn bij pijnbestrijding, is er steeds meer zorg over het risico op langdurig gebruik en verslaving. In sommige landen, zoals de Verenigde Staten, heeft overmatig gebruik van opioïden geleid tot een grote gezondheids crisis. In Nederland is het gebruik van opioïden de afgelopen jaren sterk gestegen, maar het is nog onduidelijk hoe groot het risico is op langdurig gebruik en misbruik na een recept bij ontslag van de SEH.

Doel van het onderzoek

Het doel van dit onderzoek is om beter te begrijpen hoeveel patiënten na ontslag van de SEH langdurig opioïden blijven gebruiken en hoeveel patiënten tekenen van misbruik vertonen. Daarnaast willen we onderzoeken welke factoren bijdragen aan dit langdurige gebruik, zoals patiëntkenmerken, de voorgeschreven dosering en ziekenhuisbeleid. Met deze kennis hopen we toekomstige richtlijnen te verbeteren en ongewenst langdurig gebruik van opioïden te verminderen.

Onderzoeksopzet

Dit onderzoek is een observatiestudie en wordt uitgevoerd in meerdere ziekenhuizen in Nederland. Patiënten die een nieuw recept voor een opioïde pijnstiller krijgen bij ontslag van de SEH, worden uitgenodigd om deel te nemen. Zij ontvangen op drie momenten een vragenlijst: binnen een week na ontslag, na 30 dagen en na drie maanden. Hierin worden vragen gesteld over hun pijn, medicatiegebruik en mogelijke bijwerkingen of problemen met opioïdengebruik.

Onderzoeksproduct en/of interventie

In dit onderzoek wordt geen nieuw geneesmiddel of behandeling getest. We volgen alleen hoe patiënten omgaan met de voorgeschreven opioïden en hoe hun gebruik zich ontwikkelt over tijd. Er vinden geen extra medische ingrepen plaats.

Inschatting van belasting en risico

De belasting voor deelnemers is beperkt. Zij hoeven alleen vragenlijsten in te vullen op drie momenten, wat ongeveer 15-20 minuten per keer kost. Deelname aan het onderzoek brengt geen extra medische risico's met zich mee. Omdat het onderzoek zich richt op het volgen van patiënten na een standaard medische behandeling, worden er geen ingrepen uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek kunnen helpen om toekomstige patiënten beter voor te lichten over het gebruik van opioïden en mogelijke risico's.

Contactpersonen

Wetenschappelijk

Leids Universitair Medisch Centrum
VN Bahadoer
Alinusdreef 2
Leiden 2333 ZA
Netherlands
071 526 91 11

Publiek

Leids Universitair Medisch Centrum
VN Bahadoer
Alinusdreef 2
Leiden 2333 ZA
Netherlands
071 526 91 11

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

65 jaar en ouder

Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

- Leeftijd $\geq$ 18 jaar
- Ontslag naar huis vanaf de SEH met een nieuw opioïdrecept
- Opioïden zijn alle medicatie in ATC-klasse NO2A.

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

- Leeftijd <18 jaar
- Patiënten die worden opgenomen in het ziekenhuis vanaf de SEH
- Huidig gebruik van opioïden
- Wijzigingen in bestaande opioïddoseringen
- Onvoldoende beheersing van de Nederlandse of Engelse taal
- Patiënten die geen emailadres hebben

Onderzoeksopzet

Opzet

Fase onderzoek:	N.V.T.
Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Enkelvoudig
Toewijzing:	N.v.t. / één studie arm

Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geen controle groep
Doel:	Anders

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	20-02-2025
Aantal proefpersonen:	1500
Duur:	3 maanden (per patient)
Type:	Werkelijke startdatum

In onderzoek gebruikte producten en hulpmiddelen

Soort:	N.v.t.
--------	--------

Voornemen beschikbaar stellen Individuele Patiënten Data (IPD)

Wordt de data na het onderzoek gedeeld: Nog niet bepaald

Toelichting

N.a.

Ethische beoordeling

Niet beschikbaar	
Datum:	06-02-2025
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	Validatie nWMO registratie door CCMO

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
Onderzoeksportaal	NL-009239